

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF)

antagna av kommunfullmäktige den 31 oktober 2002, § 99,
med ändring den 22 juni 2005, § 93, och den 25 februari 2014,
§ 27.

Diarienummer 2005-232, 2014-002

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF);

antagna av kommunfullmäktige den 31 oktober 2002, § 99, med ändring den 22 juni 2005, § 93, och den 25 februari 2014, § 27.

Kommunfullmäktiges beslut innebär

att Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (se Svenska Kommunförbundets cirkulär 2001:65) gäller från och med den 1 januari 2003 för förtroendevald som innehar uppdrag efter den 31 december 2002,

att ovanstående bestämmelser om pension senare skall kompletteras avseende § 14 och de övriga delar som berörs därav,

att PRF-KL upphör att gälla från och med den 1 januari 2003 för sådan förtroendevald som omfattas av ovanstående bestämmelser,

att talet x i PBF 10 mom. 3 första stycket skall utgöra två prisbasbelopp,

att ovanstående bestämmelser skall i stället för PRF-KL gälla från och med tillträdet för sådan förtroendevald som nytillträder efter 2002 års val, samt

att kommunstyrelsen som pensionsmyndighet skall avgöra frågor om tolkning och tillämpning av kommunens bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelser

§ 1 Giltighetsområde m.m.

Mom. 1

Dessa pensionsbestämmelser, fortsättningsvis benämnda PBF, gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § Kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen:

- a) på heltid, eller
- b) på betydande del av heltid.

PBF gäller vidare för den som tidigare varit förtroendevald hos kommunen och på grund härav är berättigad till pensionsförmån enligt PBF.

Vissa definitioner

Med **förtroendevald** avses den för vilken PBF gäller.

Med **pensionsmyndighet** avses den nämnd som enligt kommunfullmäktiges beslut har i uppdrag att tolka och tillämpa PBF.

Med **prisbasbelopp** respektive **förhöjt prisbasbelopp** avses basbelopp enligt 1 kap. 6 § i Lagen om allmän försäkring (AFL).

Mom. 2

PBF gäller inte för:

- a) förtroendevald som vid tillträdet av uppdrag har rätt till egenpension på grund av anställning eller annat uppdrag eller uppnått 65 års ålder, eller
- b) den som under förtroendevalds frånvaro från uppdraget fullgör dennes åligganden.

Anmärkning till a)

Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.

Kommunfullmäktige kan för särskilt fall besluta att PBF skall gälla och därvid fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade.

Mom. 3

PBF upphör att gälla för förtroendevald, då denne frånträder sitt pensionsgrundande uppdrag utan att bli berättigad till pensionsförmån enligt PBF.

Får förtroendevald vid avgången rätt till pensionsförmån enligt PBF, fortsätter PBF att gälla för den förtroendevalde i de avseende som berör pensionsförmånen.

Anmärkning

Med "rätt till pensionsförmån" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till pensionsförmån om ansökan härom ingivits.

Mom. 4

Förtroendevald som frånträder sitt uppdrag utan rätt till egenpension enligt PBF har rätt till **efterskydd** under 270 kalenderdagar.

Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension eller efterlevandepension föreligger, om under nämnda tid uppstår förhållande, som vid ett fortsatt innehav av uppdraget skulle ha givit rätt till sådan förmån.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om – vid den tidpunkt som ovannämnda förhållande uppstått – den förtroendevalde erhållit anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt och det för den förtroendevalde föreligger rätt till pensionsförmån på grund av denna anställning eller detta uppdrag.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Mom. 1

Pensionsförmåner enligt PBF är:

- a) egenpension
  - ålderspension
  - sjukpension
  - visstidspension

b) efterlevandepension

- efterlevandepension till vuxen
- kompletterande änkepension
- barnpension

c) livränta.

Mom. 2

Utfästelser om egenpension sker enligt **bruttopensionsprincipen**. Detta innebär att i pensionen inräknas förmåner enligt socialförsäkring eller därmed jämförlig anordning.

Då rätt till såväl egenpension som socialförsäkringsförmån föreligger, skall pensionen omräknas till ett nettobelopp, s.k. **nettofixering**. Närmare bestämmelser härom finns i § 14.

Den del av bruttopensionsförmånen som återstår – i förekommande fall efter nettofixering – kallas **kompletteringspension**.

Anmärkning

I mom. 2 avsedd socialförsäkringsförmån skall inräknas även om den inte utgetts, om orsaken härtill varit att i lag (motsvarande) förutsatt framställning inte gjorts eller den förtroendevalde eljest underlåtit att iaktta gällande föreskrifter.

Mom. 3

Om den förtroendevalde under sin uppdragstid eller under tid som visstidspension utbetalas samtidigt intjänat pensionsrätt enligt kommunala pensionsbestämmelser, som huvudsakligen överensstämmer med Svenska Kommunförbundets rekommendationer, skall sådan pensionsrätt avräknas från ålderspensionens eller sjukpensionens nettobelopp eller efterlevandepensionen.

Anmärkning

Avräkningen sker normalt per kalendermånad. Om den andra pensionsrätten utges under annan utbetalningsperiod eller helt eller delvis i form av engångsersättning, kan pensionsmyndigheten besluta om annan avräkningsperiod. Avräkningsbeloppet bestäms i sådant fall enligt de regler som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler.

Om den andra pensionsrätten inte utbetalas på grund av att den förtroendevalde inte ansökt härom, kan ändå pensionsmyndigheten bestämma att avräkning skall ske med vad som skulle ha kunnat utbetalas.

§§ 3 och 4

(Bestämmelser motsvarande §§ 3 och 4 i PA-KL finns inte.)

§ 5 Pensionsgrundande tid och tidsfaktor

Mom. 1

För hel pension erfordras att den pensionsgrundande tiden är minst 12 år.

Pensionsgrundande tid utgörs av uppdragstid varunder PBF gällt för den förtroendevalde hos kommunen.

Mom. 2

Tidsfaktorn är kvoten mellan pensionsgrundande tid och 12 år, dock högst talet 1.

§ 6 Medförd pensionsrätt

Gäller inte fr.o.m. 2003-01-01.

§ 7 Pensionsgrundande inkomst och årspoäng

Mom. 1

Pensionsgrundande inkomst beräknas för kalenderår och utgörs av den förtroendevaldes årsarvode samt sådana andra under kalenderåret i det (de) pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar, som inte utgör traktamente eller kostnadsersättning.

Har den förtroendevalde under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall eller arbetsskada eller under ledighet för vård av barn fått vidkännas avdrag från sitt arvode skall den pensionsgrundande inkomsten enligt föregående stycke höjas med vad sålunda avdragits.

Anmärkning

Med "ledighet för vård av barn" avses ledighet i motsvarande omfattning som följer av Föräldraledighetslagen.

Mom. 2

För varje kalenderår beräknas en **årspoäng**, som utgör kvoten mellan pensionsgrundande inkomst enligt mom. 1 och det förhöjda prisbasbeloppet för samma år. Årspoäng beräknas inte för sådant år då den pensionsgrundande inkomsten är noll.

§ 8 Beräkningstidpunkt, beräkningsår och årsmedelpoäng

Mom. 1

Med **beräkningstidpunkt** avses den tidigaste tidpunkt då den förtroendevalde:

- a) uppnår utgången av månaden innan varunder den förtroendevalde fyller 65 år,
- b) avgår med rätt till visstidspension, sjukpension eller livränta, eller
- c) avlider.

Med **beräkningsår** avses det kalenderår varunder beräkningstidpunkten infaller.

Mom. 2

Med **årsmedelpoäng** avses medelvärdet av de två årspoängen som närmast föregår beräkningsåret.

Om den förtroendevalde inte innehaft uppdrag under hela nämnda två åren eller om uppdragen varit i varierande omfattning avgör pensionsmyndigheten hur årsmedelpoängen skall beräknas.

§ 9 Ålderspension

Mom. 1

Ålderspension utges efter ansökan till förtroendevald tidigast fr.o.m. den månad varunder den förtroendevalde fyller 65 år och som då avgår från pensionsgrundande uppdrag eller som intill dess haft rätt till visstidspension eller sjukpension.

Anmärkning

Med "rätt till visstidspension eller sjukpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till visstidspension eller sjukpension om ansökan härom ingivits.

Mom. 2

Ålderspension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 1	1 – 3	3 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	96	70	65	32,5	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn och resultatet kallas **bruttopen-sionspoäng**.

Ålderspensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 10 Visstidspension

Mom. 1

Visstidspension utges efter ansökan till förtroendevald som efter 50 men före 65 års ålder uppfyller nedan angivna villkor:

- a) uppdraget upphör vid utgången av mandatperioden, eller
- b) uppdraget upphör före mandatperiodens utgång av annan anledning än återkallelse enligt 4 kap. 10 § Kommunallagen och den förtroendevalde har innehaft sitt uppdrag i minst 36 kalendermånader eller, om uppdrags-

tiden är mindre än 36 månader, den förtroendevalde har innehaft uppdrag under två på varandra följande mandatperioder.

Vad som sägs i föregående stycke gäller inte under sådan tid som den förtroendevalde har rätt till sjukpension enligt § 11.

Om kommunfullmäktige har återkallat ett uppdrag för en förtroendevald med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell visstidspension eller att denna rätt helt skall upphöra. Om uppdraget har upphört av annan anledning än återkallelse och det visar sig att fullmäktige senare hade kunnat återkalla uppdraget med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell visstidspension eller att denna rätt helt skall upphöra.

Rätten att uppbära visstidspension upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommunen. Om den förtroendevalde avgår från detta senare uppdrag före 65 års ålder utges på nytt visstidspension. I sådant fall skall visstidspensionen beräknas med hänsynstagande till den totala uppdragstiden i pensionsgrundande uppdrag samt med senaste avgång från uppdraget som beräkningstidpunkt enligt § 8.

Visstidspension utges från avgången intill den månad fr.o.m. vilken ålderspension enligt den förtroendevaldes ansökan skall börja utges, dock längst intill den månad varunder den förtroendevalde fyller 67 år.

Kommunfullmäktige kan i särskilt fall – utöver vad som följer av villkoren ovan – besluta att utge visstidspension och därvid fastställa de villkor i fråga om pensionsrättens omfattning m.m. som kan finnas motiverade.

Pensionsmyndigheten kan, efter ansökan från den förtroendevalde, besluta att i stället för visstidspension skall föreligga rätt till livränta enligt § 15.

Mom. 2

Visstidspension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	65	32,5	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn och resultatet kallas **bruttopen-
sionspoäng**.

Visstidspensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

Mom. 3

Har den förtroendevalde förvärvsinkomst skall vistidspensionen minskas med 75 % av sådan inkomst multiplicerad med tidsfaktorn. Från minskningen undantas dock dessförinnan ett belopp som för månad räknat motsvarar en tolfedel av X gånger det prisbasbelopp som gäller för det år utbetalningen av vistidspensionen avser.

Beträffande vistidspension som beviljats deltidssysselsatt förtroendevald eller i annat särskilt fall avgör pensionsmyndigheten i vilken omfattning pensionen skall minskas på grund av den förtroendevaldes förvärvsinkomst efter avgången.

Anmärkning

Med förvärvsinkomst avses dels sådana inkomstslag som anges i 11 kap. 2 och 3 §§ i AFL, dels annan förmån – t.ex. sjuklön, sjukpenning, tjänstepensionsförmån eller ersättning från avtalsgruppsjukförsäkring – som avser att ersätta inkomst av anställning eller annat förvärvsarbete. I förekommande fall beaktas härvid värdet av att förmånen är skattefria.

Vad som sägs i § 14 mom. 1 sjunde och åttonde styckena skall gälla vid tillämpningen av detta moment. Ovan nämnd minskning görs inte om samordning skall ske enligt § 2 mom. 3 eller § 14 i PBF.

Beräkning av vistidspension med hänsyn till bestämmelserna i mom. 4 verkställs normalt månadsvis på grundval av uppgift från den förtroendevalde om förväntade inkomster. Pensionsmyndigheten kan dock efter dennes hörande fastställa annan avräkningsperiod.

Mom. 4

Den förtroendevalde är skyldig att enligt pensionsmyndighetens anvisningar lämna uppgifter om sådana inkomstförhållanden som kan påverka samordningen med vistidspensionen.

§§ 11 och 12

(Bestämmelser motsvarande §§ 11 och 12 i PA-KL finns inte.)

§ 12 a Sjukpension

Mom. 1

Sjukpension utges efter ansökan till förtroendevald som får rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL och som en följd härav med stöd av 4 kap. 9 § Kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång eller av samma skäl inte omväljes.

Anmärkning

Rätt till sjukpension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till förtidspension eller sjukbidrag enligt AFL. Upphör rätten till förtidspension eller sjukbidrag upphör också rätten till sjukpension. Kommunfullmäktige kan för särskilt fall besluta att fortsätta att utge sjukpensionen dock längst intill utgången av månaden innan varunder den förtroendevalde fyller 65 år.

Mom. 2

Sjukpension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 1	1 – 3	3 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	96	70	65	32,5	0

Summan härav kallas **bruttopensionspoäng**.

Sjukpensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera bruttopensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

Mom. 3

Vad som sägs i § 10 mom. 3 och 4 om samordning med förvärvsinkomster skall även gälla för sjukpensionen.

§ 13 Efterlevandepension till vuxen

Mom. 1

Rätt till efterlevandepension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkningar

1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.
2. Rätt till efterlevandepension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Efterlevandepension utges efter ansökan till efterlevande make, som stadigvarande sammanbodde med den förtroendevalde vid dennes död om den efterlevande:

- a) vid dödsfallet även stadigvarande sammanbodde med barn under 12 år, som stod under vårdnad av makarna eller endera av dem, eller
- b) oavbrutet hade sammanbott med den förtroendevalde under en tid av minst fem år fram till tidpunkten för dödsfallet.

Om den efterlevande samtidigt äger rätt till efterlevandepension enligt ovan och familjepension enligt bestämmelserna i PRF-KL i deras lydelse före 1992-01-01 skall endast den sistnämnda förmånen utges.

Med efterlevande make likställs i denna paragraf den som utan att vara gift stadigvarande sammanbodde med en icke gift man eller kvinna vid dennes död och som tidigare har varit gift med eller har eller har haft eller då väntade barn med denne. Med efterlevande make likställs även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap.

Rätten till efterlevandepension upphör om den förmånsberättigade ingår äktenskap. Detsamma gäller om den förmånsberättigade stadigvarande sammanbor med någon som denne har varit gift med eller har eller har haft barn med.

Efterlevandepension utges under 5 år.

Mom. 2

Efterlevandepension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	15	7,5	0

Summan härav kallas **efterlevandepensionspoäng**.

Efterlevandepensionen utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera efterlevandepensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 13 a Kompletterande änkepension

Mom. 1

Rätt till kompletterande änkepension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkningar

1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.
2. Rätt till kompletterande änkepension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Kompletterande änkepension utges efter ansökan till efterlevande make om följande villkor är uppfyllda:

- a) för den förtroendevalde har 1991-12-31 och därefter fortlöpande fram till dödsfallet gällt PRF-KL, PBF, PA-KL eller PFA hos kommun eller motsvarande pensionsbestämmelser,

- b) den efterlevande har rätt till tilläggspension i form av änkepension enligt AFL:s övergångsbestämmelser, och
- c) årsmedelpoängen överstiger talet 7,5.

Anmärkning till a)

Med "PA-KL eller PFA" avses kollektivavtal om pension enligt Svenska Kommunförbundets rekommendationer.

Kompletterande änkepension utges för sådan tid som tilläggspension i form av änkepension enligt AFL:s övergångsbestämmelser utges. Om den förmånsberättigade är född 1945 eller senare utges dock kompletterande änkepension längst intill 65 års ålder.

Mom. 2

Vid tillämpning av § 5 gäller följande undantag vid beräkning av kompletterande änkepension:

- a) om den förmånsberättigade är född 1944 eller tidigare tillgodoräknas pensionsgrundande tid intill utgången av månaden före den, varunder den förtroendevalde skulle ha fyllt 65 år, eller
- b) om den förmånsberättigade är född 1945 eller senare tillgodoräknas pensionsgrundande tid längst till och med 1991-12-31.

Mom. 3

Kompletterande änkepension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 7,5	7,5 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	0	24	12	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn och resultatet kallas **änkepensionspoäng**.

Kompletterande änkepension utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera änkepensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 13 b Barnpension

Mom. 1

Rätt till barnpension föreligger om den förtroendevalde vid dödsfallet innehade uppdrag eller som efter avgången har rätt till egenpension.

Anmärkningar

1. Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.
2. Rätt till barnpension kan även föreligga enligt bestämmelserna om efterskydd.

Barnpension utges efter ansökan till barn eller adoptivbarn intill dess barnet fyllt 18 år, dock inte barn som vid den förtroendevaldes död var adopterat av annan än den förtroendevaldes make. Barnpension utges även till barn som fyllt 18 år om barnet bedriver studier som ger rätt till barnpension enligt AFL, dock längst till och med juni månad det år då barnet fyller 20 år.

Rätt till barnpension har även sådant utländskt barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem här i landet för vård och fostran i adoptionssyfte.

Mom. 2

Barnpension beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 7,5	7,5 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	10	28	14	0

Summan härav kallas **barnpensionspoäng**.

Barnpension utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera barnpensionspoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

Mom. 3

Är de förmånsberättigade barnen flera skall barnpensionen multipliceras med nedan angivna faktorer:

Antal barn	2	3	4	5 eller flera
Faktor	1,4	1,6	1,8	2,0

Det uppräknade pensionsbeloppet fördelas lika mellan barnen.

Mom. 4

Har förmånsberättigat barn framställt anspråk på barnpension efter det att sådan pension börjat utbetalas, skall redan utbetalt pensionsbelopp inte omfördelas.

§ 14 Samordning med socialförsäkringsförmåner m.m.

Utarbetas senare efter det att pågående avtalsförhandlingar om ändringar i PA-KL avslutats. Det förutsätts att bestämmelserna kommer att bli likalydande med ny lydelse av PA-KL § 14.

§ 15 Livränta

Mom. 1

Rätt till livränta föreligger om:

- a) den förtroendevalde innehaft sitt pensionsgrundande uppdrag sedan minst tre år, och
- b) avgått från detta uppdrag utan att ha rätt till egenpension enligt PBF.

Anmärkning till b)

Med "rätt till egenpension" inbegrips att den förtroendevalde skulle kunnat få rätt till egenpension om ansökan härom ingivits.

Pensionsmyndigheten kan, efter ansökan från den förtroendevalde, besluta att i stället för visstidspension skall föreligga rätt till livränta.

Mom. 2

Livränta utges efter ansökan från och med den månad, varunder den förtroendevalde fyller 65 år.

Mom. 3

Vid tillämpning av § 5 gäller följande undantag vid beräkning av livränta:

- a) tidsfaktorn är kvoten mellan den i § 5 framräknade tiden och 30 år dock högst talet 1.

Mom. 4

Livränta beräknas på följande sätt.

Årsmedelpoängen (P) indelas i skikt enligt tabellen nedan. Dessa skikt av årsmedelpoängen multipliceras var för sig med angivet procenttal i respektive skikt:

Skikt av P (uttryckt i antal basbelopp)	0 – 7,5	7,5 – 20	20 – 30	30 –
Pensionsnivå i %	10	65	32,5	0

Summan härav multipliceras med tidsfaktorn. Resultatet kallas **livräntepoäng**.

Livräntan utgör per år det belopp som erhålles genom att multiplicera livräntepoängen med vid varje tid gällande prisbasbelopp.

§ 16 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Mom. 1

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död skall gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ Lagen om försäkringsavtal.

§ 17 Tidpunkt för ändring av pensionsförmån

Pensionsförmån utges respektive ändras från och med den kalendermånad vid vars ingång förutsättningarna härför föreligger. Pensionsförmån upphör att utges med den kalendermånad, under vilken förutsättningarna för förmånen bortfaller.

§ 18 Ändringar av och tillägg till PBF

Förtroendevald är skyldig underkasta sig de ändringar av och de tillägg till PBF, som kommunfullmäktige beslutar.

§ 19 Meddelande om pensionsförmån m.m.

Pensionsmyndigheten lämnar förtroendevald eller förmånsberättigad skriftligt meddelande om pensionsförmån då förutsättningar för beräkning av sådan förmån föreligger.

Sådant meddelande lämnas senast då förmånen skall utges, dock att besked om rätt till livränta lämnas då ansökan härom gjorts.

§ 20 Uppgiftsskyldighet m.m.

Mom. 1

Förtroendevald och förmånsberättigad är skyldiga att utan onödigt dröjsmål enligt anvisning av pensionsmyndigheten till denna lämna de uppgifter, som erfordras för bedömning av rätten till pensionsförmån och omfattningen av de förmåner som skall utges.

Mom. 2

Förtroendevald som har rätt till förmån som avses i § 2 mom. 3 eller § 14 skall utan anfordran göra anmälan därom till pensionsmyndigheten.

Mom. 3

Ansökan om pensionsförmån skall göras skriftligen enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Rätt till visstidspension föreligger högst för sex månader före det att ansökan inkommit. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag härifrån.

Mom. 4

Förtroendevald eller förmånsberättigad som inte fullgör skyldigheter enligt mom. 1–2 förverkar rätten till utgående pensionsförmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp för mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag härifrån.

Mom. 5

Förtroendevald och förmånsberättigad som vistas eller är bosatta utom riket är skyldiga att på anfordran förete bevis som styrker att rätt till pensionsförmån alltjämt föreligger.

§ 21 Utbetalning av pensionsförmån

Mom. 1

Pensionsförmån utbetalas som månadsbelopp, vilket utgör en tolfedel av förmånens årsbelopp.

Mom. 2

Pensionsförmån enligt PBF utbetalas vid samma tidpunkt som gäller för utbetalning av pensionstagarens pension enligt AFL eller skulle ha gällt om pensionstagaren för månaden ifråga ägt rätt till sådan pension.

Ålderspension, efterlevandepension eller livränta kan efter den förtroendevaldes eller den förmånsberättigades hörande utbetalas såsom engångsersättning. Vid utbetalning av ålderspension skall även utbetalas kapitalvärdet av efterlevandepension. Om inte pensionsmyndigheten beslutar annat kan pensionsförmån utbytas mot engångsersättning om kapitalvärdet är högst 150 % av prisbasbeloppet året före det år utbetalning av pensionsförmånen börjar. Beräkning av kapitalvärden sker enligt tillämpningsföreskrifterna till § 21 i PA-KL med tillhörande beräkningsregler.

Mom. 3

Har förtroendevald eller förmånsberättigad erhållit pensionsförmån obehörigen eller med för högt belopp och har detta orsakats genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har

förtroendevald eller förmånsberättigad i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, skall det för mycket uppburna beloppet återbetalas.

Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 22   Avrundningsregler

Pensionsgrundande inkomst, pensionsförmåns årsbelopp och belopp som skall utbetalas avrundas till helt krontal.

Tidsfaktor, årspoäng, årsmedelpoäng, bruttopensionspoäng, efterlevandepensionspoäng, änkepensionspoäng, barnpensionspoäng och livräntepoäng avrundas till tre decimaler.

Avrundning sker med s.k. kommersiell avrundning (SIS normer).

Anmärkning

Kommersiell avrundning innebär t.ex. att 50 öre avrundas till en krona.

§ 23

(Bestämmelser motsvarande § 23 i PA-KL finns inte.)

Övergångsbestämmelser till PBF

till § 5 mom. 1 **(om pensionsgrundande tid)**

Uppdragstid som den förtroendevalde ägt tillgodoräkna enligt PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31 medräknas i samma omfattning i den pensionsgrundande tiden enligt PBF.

till § 6 **(om medförd pensionsrätt)**

Medförd pensionsrätt som den förtroendevalde ägt tillgodoräkna enligt PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31 medräknas i den pensionsgrundande tiden för ålderspension eller kompletterande änkepension enligt följande bestämmelser.

Mom. 1

Har förtroendevald i anställning eller i annat uppdrag som kommunalt förtroendevald förvärvat pensionsrätt, som i sin helhet intjänats före 2003-01-01, skall den förtroendevalde tillgodoräknas pensionsgrundande tid – **tidssamordning** – på grund av sådan pensionsrätt i den omfattning som anges i mom. 2.

Anmärkning

Även om efterlevandepension enligt §§ 13 och 13 b beräknas utan hänsyn till tidsfaktorn skall bestämmelserna om tidssamordning enligt övergångsbestämmelser till § 6 tillämpas.

Tidssamordning förutsätter att kommunen tillgodogör sig den medförda pensionsrätten i den omfattning som anges i mom. 3. Tidssamordningen sker från och med den tidpunkt då pensionsförmån enligt PBF skall utges.

Mom. 2

Som pensionsgrundande tid enligt mom. 1 tillgodoräknas den förtroendevalde uppdragstid och tid i anställning enligt följande.

Anmärkning

Anställningstid tillgodoräknas med 12/30 om fråga inte är om tid i särskilt visstidsförordnande.

a) Pensionsbestämmelser som huvudsakligen överensstämmer med Svenska Kommunförbundets rekommendationer för anställda

Tid i anställning efter 1984-12-31 tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om tiden tillgodoräknats enligt i rubriken angivna bestämmelser. Pensionsgrundande tid enligt PFA skall i fråga om tid under ledighet beräknas med tillämpning av vad som sägs i § 5 mom. 2 PA-KL.

Tid i anställning före 1985-01-01 tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om anställningstiden beaktats för tjänstetidstillgodoräkning enligt PAK (motsvarande). I fråga om avdrag för ledighet skall i stället för bestämmelserna i § 5 mom. 3 PAK (motsvarande) gälla vad som sägs i § 5 mom. 2. PA-KL.

Anmärkning

Med PFA, PA-KL och PAK avses ovan kollektivavtal om pension enligt Svenska Kommunförbundets rekommendationer.

b) Pensionsbestämmelser som huvudsakligen överensstämmer med Svenska Kommunförbundets rekommendationer för förtroendevalda

Uppdragstid som kommunalt förtroendevald tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om tiden tillgodoräknats enligt i rubriken angivna bestämmelser.

c) Statliga pensionsbestämmelser

Tid i anställning tillgodoräknas som pensionsgrundande tid om anställningstiden beaktats för tjänstårsberäkning enligt statliga pensionsbestämmelser. Härvid skall i fråga om ledigheter gälla vad som sägs i § 5 mom. 2 PA-KL.

Anmärkning 1

Med "statliga pensionsbestämmelser" avses pensionsavtalet PA-91, äldre statligt pensionsavtal (PA), förordningen (1991:1427) om tjänstepension för vissa arbetstagare med icke-statlig anställning, statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR), tidigare för statlig arbetstagare gällande pensionsreglementen, 1919 och 1949 års SPA-reglementen samt även de pensionsbestämmelser som från och med 1960-01-01 gäller för arbetstagare hos allmän försäkringskassa.

Anmärkning 2

Arbetstagare i anställning inom statlig verksamhet, som övertagits av kommun, får tillgodoräkna anställningstid även före 28 års ålder, som skulle ha beaktats för pension enligt de statliga pensionsbestämmelserna.

d) Avtal om plan för industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän mellan SAF och PTK (ITP-planen) samt pensionsplaner i huvudsaklig överensstämmelse med ITP-planen

Tid – även före 28 års ålder – som ligger till grund för fribrev tillgodoräknas som pensionsgrundande tid.

e) Pensionsbestämmelser som huvudsakligen överensstämmer med PA-KL eller med tidigare gällande kommunala pensionsbestämmelser

Tid som grundar rätt till livränta (fribrev) tillgodoräknas som pensionsgrundande tid med tillämpning av bestämmelserna under a) ovan.

f) Andra pensionsbestämmelser

Pensionsgrundande tid tillgodoräknas enligt värderingsregler i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL.

Mom. 3

Föreligger i fall, då tidssamordning enligt mom. 1 skall ske, rätt till förmån som motsvarar livränta enligt PBF på grund av den i tidigare anställning eller uppdrag förvärvade pensionsrätten, skall denna pensionsrätt tillgodogöras kommunen enligt nedan angivna regler.

Anmärkning

Med "förmån som motsvarar livränta enligt PBF" avses t.ex. livränta enligt PA-KL eller äldre kommunala pensionsbestämmelser, livränta enligt statliga pensionsbestämmelser eller förmån på grund av pensionsförsäkring (fribrev).

- a)** Pensionsrätt enligt mom. 2 a) skall i sin helhet tillfalla kommunen.
- b)** Pensionsrätt enligt mom. 2 b)–f) skall i sin helhet avräknas från motsvarande pensionsförmån enligt PBF. Avräkningen sker normalt per kalendermånad. Avräkningsbeloppet bestäms enligt de regler som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler. Om den medförda pensionsrätten helt eller delvis utbetalas i form av engångsbelopp, kan pensionsmyndigheten besluta om annan avräkningsperiod. Beträffande medförd familjepensionsrätt sker avräkningen dock endast under tid som efterlevandepension enligt PBF utbetalas.

Har förmån enligt a) ovan tillfallit kommunen skall kompletteringspensionen, efterlevandepensionen eller livräntan bestämmas så att dess värde uppgår till minst värdet av den medförda förmånen. Värdet av den medförda förmånen

bestäms enligt de regler som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler.

Mom. 4

Kan kommunen inte helt tillgodogöra sig den medförda pensionsrätten enligt mom. 3 skall den pensionsgrundande tiden enligt mom. 2 minskas i den omfattning som anges i tillämpningsföreskrifterna till PA-KL med däri ingående beräkningsregler.

Mom. 5

Förtroendevald och förmånsberättigad är skyldiga att medverka till att sådan pensionsrätt som avses i mom. 3 kan tillfalla kommunen.

till § 10 mom. 1 (om rätt till visstidspension)

Villkoret "efter fyllda 50 år" gäller inte för förtroendevald som omfattats av bestämmelser om visstidspension enligt PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31.

till § 12 a mom. 1 (om rätt till sjukpension)

Sjukpension utges till förtroendevald som inte fyllt 65 år och som med stöd av 4 kap. 9 § Kommunallagen på grund av sjukdom befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång eller av samma skäl inte omväljes, om den förtroendevalde omfattats av PRF-KL i dess lydelse per 2002-12-31.

till § 13, § 13 a och § 13 b (om familjepension)

Bestämmelserna om familjepension i PRF-KL i deras lydelse före 1992-01-01 gäller alltså om den förtroendevalde tillträtt sitt uppdrag före 1992-01-01 och den förmånsberättigade 1991-12-31 var gift med den förtroendevalde eller den förmånsberättigade är barn eller adoptivbarn till den förtroendevalde.

Vid beräkning och utbetalning av familjepension enligt föregående stycke skall bestämmelserna i PRF-KL före 1992-01-01 fortsätta att gälla för den förmånsberättigade i de avseenden som berör familjepension.

Anmärkning

Att fränskild hustru under vissa villkor äger rätt till familjepensionsförmån framgår av övergångsbestämmelserna till § 13 mom. 1 i PRF-KL i tidigare lydelse

**till § 14 mom. 1 och mom. 3–5
(om samordning mellan allmän pension och familjepension)**

Om övergångsbestämmelserna till § 13, § 13 a eller § 13 b blir tillämpliga på den förtroendevalde gäller följande.

Utarbetas senare efter det att pågående avtalsförhandlingar om ändringar i PA-KL avslutats. Det förutsätts att bestämmelserna kommer att bli likalydande med ny lydelse av övergångsbestämmelser till PA-KL § 14.

**till § 15
(om familjelivränta)**

Bestämmelserna om familjelivränta i PRF-KL i deras lydelse före 1992-01-01 gäller alltså om den förtroendevalde tillträtt sitt uppdrag före 1992-01-01 och den förmånsberättigade 1991-12-31 var gift med den förtroendevalde eller den förmånsberättigade är barn eller adoptivbarn till den förtroendevalde.

Vid beräkning och utbetalning av familjelivränta enligt föregående stycke skall bestämmelserna i PRF-KL före 1992-01-01 fortsätta att gälla för den förmånsberättigade i de avseenden som berör familjelivräntan.

Bestämmelser om avgångsersättning

§ 1 Giltighetsområde

Mom. 1

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevald för vilken gällt PBF intill avgången från uppdraget och som inte får rätt till visstidspension enligt PBF enbart på grund av att åldersvillkoret 50 år inte är uppfyllt.

§ 2 Avgångsersättning

Mom. 1

Avgångsersättning utges efter ansökan till förtroendevald från avgången.

Avgångsersättning utbetalas beroende på uppdragstid och ålder vid avgången längst under följande tider:

<i>Uppdragstid i månader</i>	<i>Inte fyllt 40 år</i>	<i>Fyllt 40 men inte 50 år</i>
mindre än 72	1 år	1 år
72 men mindre än 96	2 år	2 år
96 men mindre än 120	2 år	3 år
120 men mindre än 144	2 år	4 år
144 eller mer	2 år	5 år

Rätten att uppbära avgångsersättning upphör:

- a) om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med pensionsrätt hos kommunen,
- b) om den förtroendevalde får rätt till egenpension enligt PBF, eller

c) vid utgången av månaden innan den förtroendevalde fyller 65 år.

Om kommunfullmäktige har återkallat ett uppdrag för en förtroendevald med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell avgångsersättning eller att denna rätt helt skall upphöra. Om uppdraget har upphört av annan anledning än återkallelse och det visar sig att fullmäktige senare hade kunnat återkalla uppdraget med stöd av 4 kap. 10 § Kommunallagen, kan fullmäktige besluta att inskränka rätten till eventuell avgångsersättning eller att denna rätt helt skall upphöra.

Mom. 2

Underlaget för avgångsersättning utgörs av den förtroendevaldes årsarvode vid avgången.

Avgångsersättningens nivå:

Underlag (uttryckt i antal förhöjda basbelopp)	0 – 20	20 – 30
Nivå i % under första utbetalningsåret	80	40
Nivå i % därefter	70	35

Mom. 3

Vad som sägs i PBF § 10 mom. 3 och 4 om samordning med förvärvsinkomster skall även gälla för avgångsersättningen.

I övrigt gäller bestämmelserna i PBF i tillämpliga delar.